

Temat 14. Organizacja urządzania lasu w Polsce

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej

W Polsce prace urzędniowe wykonuje specjalistyczne przedsiębiorstwo- BULiGL (12 oddziałów).

Jest ono samodzielną jednostką organizacyjną, działającą na zasadach państwowego przedsiębiorstwa i podlega DGLP.

Prace urzędniowe obejmują:

- opracowywanie planów urządzania lasu zarówno dla lasów państwowych jak i niepaństwowych
- szacowanie szkód powstałych wskutek oddziaływania przemysłu,
- opracowywanie dokumentacji rekultywacyjnych,
- szacowanie wartości d-stanów przy ich wymianie itp.

Prace geodezyjne obejmują m.in.:

- pomiary gruntów administracji Lasów Państwowych i parków narodowych wraz z okresową regulacją stanu posiadania,
- wymianę lasów i gruntów leśnych wraz z szacowaniem wartości gruntów i inne.

Prace gleboznawczo-siedliskoznawcze obejmują:

- opracowywanie map gleb i siedlisk,
- kartowanie zbiorowisk roślinnych
- ekspertyzy i zalecenia nawożeniowe.

Temat 15. Rewizje planów urządzenia lasu

Rewizja PUL to opracowanie nowego dokumentu dla danego obiektu. Każdy okres to nowa Instrukcja urządzenia lasu.

Prowizoryczne urządzenie lasu (1946–1955)

D-stany inwentaryzowano metodą siedliskowo-drzewostanową. Wprowadzono system klasyfikacji siedlisk leśnych w powiązaniu z rejonizacją przyrodniczo-leśną. Podkład geodezyjno-kartograficzny stanowiły uaktualnione za pomocą pomiarów busolowych mapy w różnych skalach. Wielkość zasobów drzewnych określano w sposób szacunkowy, rzadziej w sposób pomiarowo-szacunkowy i pomiarowy.

Definitywne urządzenie lasu (1956–1967)

Prace urzędniowe prowadzone były metodą siedliskowo-drzewostanową. Po zakończeniu tego okresu Lasy Państwowe dysponowały jednolitym podkładem geodezyjno-kartograficznym w skali 1:5000

I rewizja urządzenia lasu (1967–1978)

W czasie tego cyklu zaczęto prowadzić prace glebowo-siedliskowe. Inwentaryzacja zasobów drzewnych wykonywana była przez pomiar pierśnic wszystkich drzew d-stanu, zakładanie powierzchni próbnych, stosowanie szacunku za pomocą tablic zasobności oraz wykorzystywanie wyników zrębowych

II rewizja urządzenia lasu (1979–1991)

Została wprowadzona do praktyki matematyczno-statystyczna metoda inwentaryzacji zasobów drzewnych za pomocą losowych powierzchni próbnych (w zdecydowanej większości powierzchni relaskopowych) – zamiast taksacji wzrokowej.

Zasadniczy podział lasu na gospodarstwa (zrębowe, przerębwozrębowe i przerębowe) powiązany został z projektowaną grupą rębni.

III rewizja urządzenia lasu (1992–2002)

W tym okresie wprowadzono obowiązek sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie jako integralnej części planu urządzenia lasu.

Inwentaryzację zasobów drzewnych wykonywano metodą matematyczno-statystyczną, w ramach której wyróżniono trzy jej warianty, a mianowicie:

- 1) niezależne zakładanie powierzchni próbnych w poszczególnych drzewostanach,
- 2) zastosowanie stratyfikacji drzewostanów,

3) wykorzystanie równań regresji ustalających zależność między zasobnością na 1 ha określoną przez taksatorów szacunkowo a zasobnością określoną na powierzchniach próbnych losowych.

IV rewizja urządzania lasu (2003-2011)

Inwentaryzacja zasobów drzewnych wykonywana jest metodą matematyczno-statystyczną (statystyczną metodą reprezentacyjną) za pomocą kołowych powierzchni próbnych. Grupowanie drzewostanów na potrzeby określania zasobów drzewnych przeprowadza się na podstawie baz danych zawartych w Systemie Informatycznym Lasów Państwowych (w podsystemie LAS).

Inwentaryzację tę przeprowadza się w trzech etapach obejmujących:

- 1) szacowanie – podczas taksacji – zasobności na 1 ha, łącznie dla drzewostanu według gatunków drzew;
- 2) przeprowadzenie inwentaryzacji zasobów drzewnych statystyczną metodą reprezentacyjną, z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych (kołowych powierzchni próbnych);
- 3) wyrównanie miąższości oszacowanej w drzewostanach (z zastosowaniem równań regresji) do miąższości ustalonej w wyniku pomiaru miąższości – statystyczną metodą reprezentacji – w warstwach gatunkowo-wiekowych.

V rewizja urządzania lasu (zapoczątkowana w 2011 r.)

Inwentaryzacja zasobów drzewnych wykonywana jest metodą matematyczno-statystyczną (statystyczną metodą reprezentacyjną) za pomocą kołowych powierzchni próbnych. wprowadzono rejestrację na co dziesiątej powierzchni próbnej drewna martwego.